

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/75/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121010338
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3121010338.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného R. B., nar. XX.XX.XXXX v W., trvale bytom U., M. XXX/X, t. č. v ÚVTOS a ÚVV Ilava, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS a ÚVV Ilava dňa 31.05.2021, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Fialu a prísediacich Violy Bakošovej a Vincenta Bezdedu takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného R. B., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Dňa 29.03.2021 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného R. B., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 6) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený je vo výkone súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/137/2019 zo dňa 22.09.2020 (č. I. 9) v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/116/2020 zo dňa 01.12.2020 (č. I. 12), a to pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona v spojení s § 138 písm. b), písm. g) Tr. zákona, na ktorého výkon nastúpil dňa 01.12.2020 a ktorý má predpokladane po započítaní výkonu trestu v inej veci (23.02.2017 - 01.12.2020) vykonať dňa 23.02.2023.

Vyššie uvedeným rozsudkom bol zároveň z dôvodu uloženia súhrnného trestu zrušený výrok o treste vo veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/136/2017 (I. prečin sexuálneho zneužívania podľa § 202 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona a II. prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona).

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 5) ÚVTOS a ÚVV Ilava uviedol, že: „Na výkon väzby bol menovaný predvedený dňa 25.02.2017 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava. Do tunajšieho ústavu bol určený aj na výkon trestu odňatia slobody. Po pobyte v nástupnom oddiele bol umiestnený dňa 29.05.2018

do kolektívu odsúdených „C“ diferenciacnej skupiny, po pozitívnom prístupe a po adaptácii na podmienky výkonu trestu bol dňa 20.07.2018 umiestnený do kolektívu odsúdených „B“ diferenciacnej skupiny. Z výkonu väzby nie sú v dokumentácii evidované negatívne poznatky o odsúdenom, povinnosti si plnil. Vo výkone trestu odňatia slobody sa vyskytli nedostatky v plnení povinností, konkrétne v oblasti uloženia vecí osobnej potreby a tiež v prechovávaní výstrojných súčastí poskytnutých ústavom v množstve presahujúcom rámec výstrojnej normy. Pri styku s inými osobami zachováva zásady slušného správania a vystupovania, v kolektíve odsúdených je nekonfliktný. Dodržiavanie zásad ustrojenosti a úpravy zovňajšku je

na požadovanej úrovni. Disciplinárna odmena mu bola udelená jedenkrát, disciplinárny trest mu uložený nebol. Odsúdený bol dňa 20.10.2020 umiestnený do výstupného oddielu na základe triediaceho mechanizmu projektu Šanca na návrat. Prístup odsúdeného k aktivitám na oddiele, k nácviku zvládania a riešenia záťažových situácií bol priemerný. Počas pobytu vo výstupnom oddiele bol zaradený do sociálno - poradenskej skupiny v rámci Základného resocializačného a výchovno - vzdelávacieho programu, ktorého sa zúčastňoval. Jeho účasť v skupine bola nevýrazná. Dňa 01.12.2020 mu bol zrealizovaný ďalší trest - súhrnný v trvaní šesť rokov, čím sa mu posunul koniec trestu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nespĺňal podmienky zotrvania vo výstupnom oddiele a dňa 08.12.2020 bol z neho umiestnený späť do kolektívu odsúdených diferenciacnej skupiny „B“. K trestnej činnosti zastáva nekritický postoj, vinu pripisuje obeti, verbalizuje nespokojnosť s dôsledkami a k samotnému skutku konštatuje len, že sa už nestane. Snaha odsúdeného o rozvoj osobnosti, morálnosti, zvyšovanie právneho a spoločenského vedomia, sociálnych zručností a schopností je nedostatočná, neprejavuje záujem takmer o žiadne ponúkané aktivity s odbornou tematikou. V rámci individuálnej činnosti vo voľnom čase sa venuje čítaniu, vychádzky využíva nepravidelne, sleduje televízne vysielanie, občas hráva spoločenské hry. Ponúkaných skupinových aktivít v rámci kultúrno - osvetovej činnosti sa zúčastňuje len sporadicky, a to prevažne kultúrno - zábavných činností, čo je v smere rozvíjania osobnosti nedostatočné. Odsúdený je aktuálne poberateľom starobného dôchodku. V pracovnom procese bol postupne zaradený na viacerých pracoviskách v ústave, kde na jednom je zaradený aj v súčasnosti. Jeho disciplína a pracovná morálka sú na požadovanej úrovni, povinnosti si plnil a plní zodpovedne v požadovanej kvalite a kvantite, i keď sa vyskytlo aj obdobie kedy z pohľadu pracovných výkonov bol hodnotený ako podpriemerný pracovník. Je rozvedený, otec dvoch plnoletých detí, bez partnerského vzťahu. Kontakty udržiava najmä so súrodencami, dcérou a širšou rodinou. Na komunikáciu využíva korešpondenciu, telefonovanie a návštevy. Existujúce kontakty sú korektné, pozitívne, zo strany rodiny podporného charakteru. Iné metódy a postupy zaobchádzania boli aplikované len počas jeho umiestnenia vo výstupnom oddiele, inak neboli potrebné. Vo výstupnom oddiele sa okrem iného realizovali pohovory so psychológom, sociálnym pracovníkom, sociálnym kurátorom, pričom jeho aktivita bola priemerná. Menovaný čiastočne plní program zaobchádzania. V edukačnej oblasti sa vyskytujú nedostatky v postoji odsúdeného k trestnej činnosti, v rozvíjaní právneho a spoločenského vedomia, tiež nedostatky v plnení povinností. Rozvíjanie morálno - vôľových vlastností aktívnym a zmysluplným využívaním voľného času nie je dostatočné. Prístup odsúdeného k pracovnej oblasti je z komplexného hľadiska na požadovanej úrovni. Vzťahy a kontakty s vonkajším prostredím sú pozitívne a korektné, komunikácia s rodinou je podporného charakteru. Pri realizácii iných metód a postupov zaobchádzania bola jeho aktivita na priemernej úrovni. Resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Trestná minulosť odsúdeného, vid' odpis registra trestov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporúča sa podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.“

Z odpisu registra trestov (č. I. 26) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 13-krát súdne trestaný, pričom pred v súčasnosti vykonávanými trestami už bol aj viackrát vo výkone trestu odňatia slobody. Zároveň už bol celkom aj 2-krát podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, z tohto 1-krát sa neosvedčil v skúšobnej dobe.

Zástupca ÚVTOS a ÚVV Ilava na verejnom zasadnutí uviedol, že súhlasí s písomným hodnotením a zároveň dodal, že od vypracovania nedošlo k zmene.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že hodnotenie nie je pravdivé. Pokiaľ ide o nekritický náhľad uviedol, že trestný čin priznal, pričom ho aj oľutoval. V prípade jeho trestnej minulosti poukázal, že tú už nemôže vrátiť späť.

Prokurátor na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť návrh odsúdeného, a to s ohľadom na neodporúčajúce stanovisko ústavu a trestnú minulosť odsúdeného.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného

na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienéne prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienéne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienéneho trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienéneho trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienéneho trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienéneho trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienéneho trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienéneho trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmienénom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienéne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmienéne prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmienéneho trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienéneho trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienéne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmienénom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienénym prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmienéne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmienéne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienéneho trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmienéne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienéne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienéne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie tak táto podmienka v danom prípade nebola splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Súd zároveň dodáva, že jedným z výrazov polepšenia sa odsúdeného je aj zmena na nazeranie na trestnú činnosť.

Z hodnotenia odsúdeného nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by preukazovali polepšenie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody. Konkrétne výkon trestu odsúdeným je skôr pasívny, čo dokladá aj skutočnosť, že odsúdenému bola udelená iba jedna disciplinárna odmena, pričom vo výkone trestu odňatia slobody je od 23.02.2017. Z hodnotenia tiež vyplynulo, že snaha odsúdeného o rozvoj osobnosti, morálnosti, zvyšovanie právneho a spoločenského vedomia, či sociálnych zručností a schopností je hodnotená ako nedostatočná. Nakoniec odsúdený je nekritický k spáchanej trestnej činnosti, keď vinu pripisuje obeti, zároveň verbalizuje nespokojnosť s dôsledkami.

Pokiaľ ide o tvrdenie odsúdeného, že sa priznal k spáchaniu trestnej činnosti v priebehu trestného konania, uvedené podľa súdu samo o sebe neznamena, že si odsúdený aj uvedomuje škodlivosť svojho konania. Samotné priznanie je síce prvým krokom k začatiu vlastného resocializačného procesu, ale tiež môže byť iba prejavom procesnej taktiky, ktorá zohľadňuje dôkaznú situáciu. Je to práve až odborný personál ústavu na výkon trestu, ktorý má možnosť spoznať odsúdeného bližšie a zistiť tak či z jeho strany došlo k pozitívnym zmenám z hľadiska jeho resocializácie.

V tejto časti je potrebné dodať, že odsúdený počas doby výkonu trestu urobil veľmi málo k tomu aby presvedčil súd, že sa polepšil. Najmä pokiaľ súd zohľadní jeho trestnú minulosť. Aj odsúdený si musí uvedomiť, že jeho slovo stráca na vážnosti pokiaľ opakovane na slobode zlyhá. Preto v prípade recidivistov o to viac platí, že nie slovami, ale skutkami sa preukazuje polepšenie. Týchto skutkov u odsúdeného však bolo málo.

Vzhľadom na uvedené preto súd konštatuje, že odsúdený nepreukazuje polepšenie vo výkone trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona.

V spojení s vyššie uvedenými skutočnosťami, keď u odsúdeného nedošlo k polepšeniu súd zároveň konštatuje aj nesplnenie tretej podmienky, t. j. dôvodného očakávania vedenia riadneho života na slobode. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy veľké.

Súd pri hodnotení rizika recidívy prihliadol na trestnú minulosť odsúdeného, ktorý už bol celkom 13-krát súdne trestaný, pričom už bolo na neho pôsobené aj výkonom trestu odňatia slobody (napr. vec OS Prievidza sp. zn. 1T/263/2005 a 1T/116/2012). Zvlášť negatívne treba hodnotiť tú skutočnosť, že odsúdený už bol v minulosti aj 2-krát podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, pričom v jednom prípade sa dokonca neosvedčil v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia (vec OS Prievidza sp. zn. 1T/263/2005). Odsúdenému tak bola daná viacnásobne možnosť preukázať spoločnosti svoju nápravu a schopnosť viesť riadny život, avšak odsúdený túto možnosť nevyužil,

nakoľko sa aj naďalej dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené možno charakterizovať osobu odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, pričom od jej páchania ho neodradili ani vykonané tresty či hrozba neosvedčenia sa v skúšobnej dobe podmienenečného prepustenia. Navyše odsúdený je k trestnej činnosti nekritický, pričom vo výkone trestu sa ani nesnažil o rozvoj osobnosti či morálneho a právneho vedomia.

Súd sa tak stotožnil so záverom hodnotenia ústavu, ktorý neodporučil odsúdeného podmienenečne prepustiť. Súd len dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu o podmienenečné prepustenie primárne vychádza zo záverov hodnotenia ústavu, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. V danom prípade súd nezistil iné skutočnosti, ktoré by záver hodnotenia ústavu ako aj jeho odporúčanie spochybňovali.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a vzhľadom na ústav (stredný stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.